

Etablera sig som låtskrivare

Hur ser processen ut?

Examensarbete i Musik och Ljudproduktion 15hp
2009-03-17 - 2009-05-21

Författare

Viktor Brunö Musik och ljudproduktion åk2
viktor_bruno@hotmail.com

Handledare

Jan Zirk
Ulf Söderberg

Institutionen för
kommunikation och information
Högskolan i Skövde
Box 408, 541 28 Skövde, Sweden

Sammanfattning

I detta examensarbete undersöker jag hur man kan etablera sig som låtskrivare, vilka kontakter man behöver, vilken kunskap man bör ha. Rapporten beskriver delvis mina upplevelser av marknaden samt grundas på information från intervjuer med etablerade svenska kompositörer. Parallellt med examensarbetet deltar jag i projektet Soundmasters (Se definition sida 3) vilket ger mig ett kontaktnät samt tillgång till karriärrådgivare.

Innehållsförteckning

1 INLEDNING OCH BAKGRUND	1
1.1 MUSIKINTRESSE.....	1
1.2 MUSIKEN SOM ARBETE.....	1
1.3 MUSIKALISK REFERENS RAM.....	1
1.4 SOUNDMASTERS.....	1
2 FORSKNINGSÖVERSIKT	1
2.1 LÅTSKRIVARKURSER.....	1
2.2 LITTERATUR.....	2
2.3 INTERNETFORUM.....	2
3 PROBLEMFÖRMULERING	2
4 MIN FRÅGESTÄLLNING	2
5 DEFINITION AV VIKTIGA BEGREPP	3
6 METOD	4
6.1 INTERVJUER.....	4
6.1.1 Intervjuperson A.....	4
6.1.2 Intervjuperson B.....	4
6.1.3 Intervjuperson C.....	4
6.2 FALLSTUDIE.....	4
7 TIDSPLAN	5
8 ARBETETS MÅL	6
9 RESULTAT	6
9.1 INTERVJUER.....	6
9.1.1 Musikalisk bakgrund.....	6
9.1.2 Etablering.....	6
9.1.3 Arbetssätt, den kreativa processen.....	6
9.1.4 Skicka demo till musikförlag.....	7
9.2 FEEDBACK.....	7
9.2.1 Svensk poplåt.....	7
9.2.2 Engelsktalig poprock.....	7
9.2.3 Svenskt dansband.....	7
10 SLUTSATS	8
11 KÄLLFÖRTECKNING	9
12 BILAGA - INTERVJUFRÅGOR	10

1 Inledning och bakgrund

1.1 Musikintresse

Jag har alltid vetat att jag ville syssla med musik på ett eller annat sätt. Efter två års studier vid högskolan i Skövde på programmet Musik och Ljudproduktion har jag mer eller mindre lyckats komma underfund med vad jag vill arbeta med. Att skriva låtar med sikte på en professionell karriär.

1.2 Musiken som arbete

Utbildningen på Musik och ljudproduktion har gett mig en bra grund att stå på och jag har fått en inblick i hur musikindustrin fungerar. Med detta i bagaget vill jag prova mina vingar och kasta mig ut på marknaden. Ett långsiktigt mål är att en dag kunna försörja sig helt på låtskrivandet. Detta kräver ett enormt engagemang och ett brinnande intresse då konkurrensen är mycket hård. Därför kommer jag undersöka hur man kan etablera sig som just låtskrivare, vad som krävs och hur man arbetar.

1.3 Musikalisk referensram

Jag är uppväxt med en far som spelade folkmusik och fick lyssna på kassetband med 60-talets alla hits. Efter att ha förkovrat mig i många olika musikstilar och spelat i olika bandkonstellationer har jag enligt mig själv en bred referensram vilket jag tror är till fördel.

1.4 Soundmasters

Genom mitt deltagande i projektet Soundmasters kommer jag att kunna skapa kontakter och samarbeten med andra låtskrivare. Soundmasters fungerar även som en karriärrådgivare till låtskrivare med ambitioner att ha musiken som levebröd och ger även stöd till produktioner de tror på.

2 Forskningsöversikt

2.1 Låtskrivarkurser

Det finns många institutioner som till exempel folkhögskolor, universitet och studieförbund som erbjuder låtskrivarkurser. Kurserna grundar sig oftast på etablerade låtskrivares erfarenheter och kunskaper och sträcker sig ofta över ett tiotal veckor. Dessa ger studenten en grundläggande kunskap inom ämnet. En sådan kurs kan vara utformad på följande sätt:

- Hur du bygger upp en låt
- Vilka krav som ställs på en musik- och låtskrivare
- Hur branschen bedömer artister och hits
- Grundläggande kunskaper i hur ett musikprogram fungerar.

2.2 Litteratur

Det finns även litteratur att hitta inom ämnet. Eva Hillered är författarinnan till boken ”Lathund för låtskrivare – Allt en singer-songwriter behöver veta”. Eva har samlat 20 års erfarenhet som låtskrivare, artist och sångpedagog i skapandet av denna bok. Man får i boken ta del av kunskap, idéer och tips vilket gör att man kommer igång med sitt skapande och utvecklas som låtskrivare.

2.3 Internetforum

Överlag finns det mycket information att hitta på olika internetforum (Se definition sida 3). Man kan på dessa utbyta erfarenheter, kunskap och få feedback på sina idéer. Dessa forum är också utmärkta för att hitta samarbeten av olika slag.

3 Problemformulering

Utifrån de mål jag har som låtskrivare har jag försökt hitta en frågeställning som inte bara ger mig ett svar. Jag vill även efter detta arbete ha ett bra kontaktnät med låtskrivare som vet vem jag är och vad jag är bra på. Genom möten med etablerade låtskrivare hoppades jag kunna skaffa mig detta kontaktnät. Jag är också intresserad av hur dessa personer arbetar, från ax till limpa.

4 Min frågeställning

Etablera sig som låtskrivare.
Hur ser processen ut?

5 Definition av viktiga begrepp

Lead – Ljudexempel/förhållningsregler som en låtskrivare arbetar utifrån när denne specialskriver en komposition åt till exempel en artist.

Feedback – En process som innebär att en person får kritik på sitt handlande. Denna process äger ofta rum innan offentliggörandet av en produkt som är i utvecklingsfasen.

Soundmasters – Ett projekt som fungerar som en rådgivare för låtskrivare och producenter med ambitioner att kunna leva på musiken.

<http://www.musicfactory.se/utbildning/soundmasters.aspx>

Internetforum – En mötesplats på internet där man i olika rum diskuterar ett ärende eller ämne. Man kan i dessa rum ta del av olika diskussioner vilka kallas trådar. Därav uttrycket forumtråd.

A&R – Artist och repertoar. Person som granskar demos som skickas in till ett förlag eller skivbolag. Coachar även artister som är bundna till skivbolaget.

Mariann Grammofon – Skivbolag som grundades av Bert Karlsson 1972.

Trackshits – Tracks är kanalen P3s egen hitlista. Låtarna på listan röstas fram av lyssnarna. Tracks grundades 8 september 1984.

Co-write – En sammanslagning av de engelska orden cooperate och write. Den svenska översättningen är samarbete och skriva. I låtskrivarsammanhang är detta ett vanligt uttryck vid just samarbeten.

Musikförlag – Marknadsför och administrerar en upphovsman eller artist och deras verk.

6 Metod

6.1 Intervjuer

Jag har intervjuat välkända svenska låtskrivare för att få en bild av hur de arbetar och hur de fick in en fot på marknaden. Personerna jag har kontaktat jobbar med musik på heltid, antingen enbart som låtskrivare eller även som musiker. Genom att boka möten med dessa personer har jag presenterat mig själv som låtskrivare och därmed etablerat en kontakt. Jag har valt att inte nämna personerna vid namn i rapporten utan kalla dem A, B och C.

6.1.1 Intervjuperson A

Mitt först intervjuobjekt är musiker, låtskrivare, producent och uppfinnare. Just nu spelar A trummor i det framgångsrika showbandet Rydell & Quick men har figurerat i diverse rockband under sin karriär. Som låtskrivare komponerar A musik i många olika genrer, allt från dansband till hårdrock.

6.1.2 Intervjuperson B

B är en låtskrivare med ett förflutet som studioägare. Under 90-talet tog låtskrivarkarriären fart och B skrev många låtar till dansband. B har också ett förflutet som A&R (Se definition sida 3) på skivbolaget Mariann Grammofon (Se definition sida 3). B har som låtskrivare fått över 200 låtar inspelade. Av de 200 har 20 blivit Svensktoppenhits eller Trackshits (Se definition sid 3). B är välkänd inom schlagergenren och har deltagit med bidrag i schlagerfestivalen ett flertal gånger.

6.1.3 Intervjuperson C

Mitt tredje och sista intervjuobjekt är gitarrist och låtskrivare. C är med sina 24 bidrag till melodifestivalen en av de mest frekventa låtskrivarna till tävlingen. C har även haft med bidrag i andra länders uttagningar. Förutom melodifestivalen skriver C även dansbandslåtar men även till många andra genrer.

6.2 Fallstudie

Jag har innan examensjobbets start skrivit och producerat tre låtar vilka jag i samband med intervjuerna har presenterat. Intervjuobjekten har sedan gett mig feedback (Se definition sida 3).

7 Tidsplan

V.16 Konkretisering av examensjobbet.

V.17 Leta upp intervjuobjekt – Specificera vem/vilka personer jag skall söka intervju med.

V. 17 Utforma frågor – Sammanställa frågor som behandlar ämnet jag undersöker.

V.17-18 Genomföra intervjuer – Ta kontakt med personerna jag vill intervjua för att bestämma möte eller skicka mina frågor via mail.

V.18-19 Skriva musik

V.19-20 Presentera musik för låtskrivare/producenter – Jag skickar den musik jag åstadkommit under examensarbetet till de personer jag intervjuat och eventuellt andra för feedback.

V.20-21 Rapportskrivning

8 Arbetets mål

Målet med detta examensarbete har varit att etablera mig själv som låtskrivare samt skaffa mig ett bra kontaktnät med andra redan etablerade låtskrivare. Genom att presentera mitt egna material och träffa mina intervjupersoner öga mot öga hoppas jag kunna skapa en personligare relation som förhoppningsvis resulterar i ett samarbete. Jag hoppas även med detta arbete hitta nya arbetssätt i den kreativa processen.

9 Resultat

Här presenterar jag de resultat jag uppnått under mitt examensarbete. Resultaten kommer att redovisas objektivt. I samband med intervjuerna har jag presenterat eget låtmaterial som intervjuobjekten har gett mig feedback på.

9.1 Intervjuer

För att intervjuerna ska behandla de områden jag undersöker har jag utformat ett antal frågor (Se bilaga sida 10). Dessa frågor har jag sedan skapat en diskussion runt för att även här kunna etablera en mer personlig kontakt och få en mer avslappnad stämning

9.1.1 Musikalisk bakgrund

Samtliga intervjuobjekt har en uppväxt med mycket musik i vardagen. Trots ålderskillnaden mellan dessa personer så har den kommunala musikskolan spelat stor roll där man fått utvecklas på sitt instrument. Även deltagande i olika bandkonstellationer där man skrivit musik ligger till grund för personernas karriärer. Gemensamt för dessa personer är även att de lyssnade på väldigt mycket musik under sin uppväxt. Det som skiljer sig något är att A och C haft en karriär som musiker på professionell nivå.

9.1.2 Etablering

På frågan, ”Hur ska man bära sig åt för att etablera sig branschen?”, var samtliga överens om att: ”Skriv mycket, hitta olika sätt att jobba på för att utvecklas och hårt arbete”. Det är också viktigt att inventera sig själv och sitt kunnande. När man väl insett sina brister som låtskrivare gäller det att leta upp den person som kan komplettera dig. Detta är viktigt för att kunna leverera en bra produkt.

9.1.3 Arbetssätt, den kreativa processen

Den kreativa processen att skriva låtar ser olika ut från person till person. ”Det finns lika många sätt som det finns människor” uttrycker sig A. ”Det gäller att hela tiden attackera idéerna från olika vinklar för att kunna utvecklas” menar A. Samtliga personer tycker att ett effektivt sätt att jobba fram låtar på är co-writes (Se definition sida 3). Det medför att man i ett tidigt stadium kan bolla idéer fram och tillbaka. När man som låtskrivare får ett uppdrag i form av en Lead (Se definition sida 3) blir processen annorlunda enligt B och C. ”Det gäller att lära känna artisten man skriver mot” säger B. ”Även om man inte direkt skriver mot en artist så får man försöka lyssna in sig på eventuellt referensmaterial som Leaden hänvisar till” menar B.

9.1.4 Skicka demo till musikförlag

Hur bra måste en demo låta för att man ska kunna skicka iväg det till ett musikförlag (Se definition sida 3)? Vilken ambitionsnivå ska man ha? Givetvis ska det låta bra och den musikaliska nivån ska vara hög. Ett fel som många låtskrivare gör med sina demos är att de överlastas med stora arrangemang och färdiga koncept, skriver Kent Wennman i sin bok, ”Musik som levebröd”. Kent skriver också, ett vanligt fel är att låtskrivaren har hyrt in en alldeles för karismatisk demosångare/sångerska, vilket gör att eventuella artister som sedan ska lyssna på demon har svårt att höra sin egen röst i materialet. Mina tre intervjuobjekt håller med om att man bör neutralisera materialet så mycket det går. Ett undantag är dock om man vet precis vilken artist man skriver till och vad denna är ute efter. Då kan det vara en fördel att dra materialet åt något håll, säger B.

9.2 Feedback

Här kommer en presentation av den feedback jag erhållit av mina intervjuobjekt. Låtarna är skrivna och producerade av mig och representerar tre olika stilar (Se medskickat ljudprov).

9.2.1 Svensk poplåt

Denna låt skrevs med sikte på artisten Martin Stenmarck. Arrangemanget och soundet är enligt mig jämförbart med Martins tidigare låtar ”7milakliv” och ”100 år från nu”. Karakteristiskt för dessa låtar är den stora dynamikskillnaden mellan vers och refräng.

Samtliga personer poängterade att sången var för låg vilket medför att melodin inte riktigt kommer fram. Rent låtmässigt användes uttryck som ”Du har skrivit en hit”, och ”Utomordentligt bra”. ”Refrängen är trallvänlig och sätter sig direkt”, tyckte C.

9.2.2 Engelsktalig poprock

Denna låt är skriven efter en lead. Artisten sökte låtar som efterliknade banden Keane och Coldplay. Dessa låtar brukar innehålla melankoliska verser och stora refränger vilket jag försökt tänka på i skrivprocessen.

En genomgående kommentar om denna låt var ”Bra, men lite väl personlig”. A uttryckte sig ”Detta är en låt som kräver ett par lyssningar, kanske inte en hit”. För att vara en demo är den för överlastad och har redan ett färdigt koncept, den lämnar inget åt artistens kreativitet.

9.2.3 Svenskt dansband

Detta är mitt första försök till att skriva en svensk dansbandslåt. Text och musikmässigt utgick jag från band som Lasse Stefanz och Thorleifs vilka har ett lite rockigare sound.

”Du har verkligen hittat rätt i sound och text” tyckte A. ”Produktionen är lite för hård och bör mixas om”, menade C. ”Låtmässigt kanon! Denna kan lätt placeras på en artist/band”, uttryckte sig B

10 Slutsats

Efter att ha intervjuat de låtskrivare jag tagit kontakt med har jag fått en inblick i hur de jobbar. Jag har hittat likheter till mitt eget musikutövande och arbetsätt. Intervjuerna har tagit upp ämnen som musikalisk bakgrund, arbetsätt och kvalitet. När man tittar tillbaka på personernas uppväxt så har musiken varit en stor del av deras vardag och detta har utan tvekan tagit dessa personer dit de är idag. På diskussionen runt etableringsstrategi var alla överens om att det inte finns någon direkt utmejslad väg. Det gäller helt enkelt att skriva mycket och utvecklas, inventerar sig själv och bygga upp ett kontaktnät med musiker och andra låtskrivare. Till en början är det en fas där man gång på gång måste bevisa vad man kan. Ingången till en karriär kommer efter hand, förutsatt att du levererar en bra produkt.

Jag kan nu efter arbetets slut konstatera att jag utökat mitt kontaktnät och i dagsläget bollar idéer med ett av mina intervjuobjekt. Jag känner även att jag gjort ett bra intryck, och samtliga personer jag har varit i kontakt med, vill höra mer av mitt material. Med tanke på vilka som har gett mig feedback och hur denna lät, är jag mer än nöjd. Enligt mig tyder det på att jag faktiskt har hantverkskunskapen. Mitt medverkande i Soundmasters kommer utan tvekan vara en språngbräda för mig. Det har redan resulterat i co-writes med stora namn inom branschen. Det som återstår för mig är att fortsätta skriva musik, utvecklas och jobba hårt. Förhoppningsvis så hörs mina låtar på radio inom en snar framtid.

11 Källförteckning

http://www.utbildning.se/professionell_Musik_laatskrivare_23608.htm - 2009-05-20

<http://www.bokrecension.se/9151851768> - 2009-05-27

12 Bilaga – Intervjufrågor

Hur/när kom du på att du skulle bli låtskrivare?

Hur ska man bära sig åt för att etablera sig i branschen?

När var ditt genombrott?

Skriver du musik till flera genrer?

Hur arbetar du, från ax till limpa?

Väljer du en artist att skriva emot eller kommer det i ett senare skede?

Producerar du dina egna låtar?

Hur vet du när du har skrivit en bra låt?